

Kur'an Mealleri ve Metin-Merkezci Yorum Sempozyumu

28 Aralık 2019, İSAM Konferans Merkezi, Üsküdar/İstanbul

Birinci Oturum

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Yaşar Düzenli** (İstanbul Üniversitesi)

Kur'an Mesajının Anlaşılmasında Meallerin Yeri ve İşlevi (Meal Merkezli Din Anlayışının Genel Karakteristiği)

Prof. Dr. Ömer Özsoy (Frankfurt Goethe Üniversitesi)

Tenzil Dönemi Sonrasındaki İlmî ve Mezhebî Gelişmelerin Meallerdeki Yansımaları

Prof. Dr. Mustafa Karagöz (Erciyes Üniversitesi)

İkinci Oturum

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Hasan Elik** (Marmara Üniversitesi)

Meal Kavramının Mahiyeti, Tarihçesi ve Mealcilik Tecrübesi

Prof. Dr. Mustafa Öztürk (Marmara Üniversitesi)

Meallerde Anakronizm Sorunu

Prof. Dr. Mehmet Akif Koç (Ankara Üniversitesi)

Üçüncü Oturum

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Mustafa Yıldırım** (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Meallerde Bağlam ve Otantik Anlam Sorunu

Doç Dr. Fatih Tiyek (*K. Maraş Sütçü İmam Üniversitesi*)

Meal Yazıcılığını Tetikleyen Psiko-Sosyal Refleksler

Prof. Dr. Abdülcelil Bilgin (Muş Alparslan Üniversitesi)

Bu sempozyumun tebliğ ve müzakere metinlerinden oluşacak kitabın yayın hazırlıkları devam etmektedir.

KURAMER'in "Kur'an Mealleri ve Metin-Merkezci Yorum" konulu sempozyumu 28 Aralık 2019 Cumartesi günü İSAM Konferans Salonu'nda (Bağlarbaşı-Üsküdar, İstanbul)

gerçekleştirildi. Konuya ilgi gösterenlerin yoğun katılımıyla gerçekleşen sempozyum Prof. Dr. Ali Bardakoğlu'nun açılış konuşmasıyla başladı.

Açılış konuşmasının akabinde, üç oturum olarak planlanan sempozyumun ilk oturumuna geçildi. Prof. Dr. Yaşar Düzenli'nin oturum başkanlığında ilk sunum Prof. Dr. Ömer Özsoy tarafından gerçekleştirildi. Özsoy, "Kur'an Mesajının Anlaşılmasında Meallerin Yeri ve İşlevi" başlıklı tebliğinde birtakım teorik soruları Kur'an çevirisi bağlamında cevaplamayı ve bu sorularla hesaplaşmadan yapılan Kur'an çevirilerinin okur üzerindeki yanıltıcı etkilerden sakınmak için yapılabileceğine dair önerilerde bulundu. Bu çerçevede Özsoy'un meal bağlamında dil ve tercümenin imkânları için yaptığı "ev taşıma" benzetmesinin yanı sıra "söylenebilirlik" ve "hayal kırıklığı" şeklindeki kriterleri/kodlamaları tebliğin öne çıkan noktaları oldu. Daha sonra Prof. Dr. Mustafa Karagöz "Tenzil Dönemi Sonrasındaki İlmî ve Mezhebî Gelişmelerin Meallerdeki Yansımaları" başlıklı tebliğiyle meal hazırlanırken "tevil" aşamasına geçilmeyip "tefsir" aşamasında kalınmasının daha isabetli olacağı argümanını somut örneklemelerle ortaya koydu.

Öğleden sonra başlayan ikinci oturumun başkanlığı görevini Prof. Dr. Hasan Elik deruhte etti. Elik Kur'an çevirileri ve Kitap-mümin ilişkisi bağlamında bazı metodolojik sorunlara değindikten sonra sözü ilk konuşmacı olan Prof. Dr. Mustafa Öztürk'e bıraktı. "Meal Kavramının Mahiyeti, Tarihçesi ve Mealcilik Tecrübesi" başlıklı tebliğiyle Öztürk, "meal" kelimesinin anlam katmanlarından bahisle başladığı konuşmasını neden "tercüme" yerine "meal" kelimesinin seçildiği, II. Meşrutiyet döneminden günümüze kadar Kur'an'ın Türkçeye çevrilme hikâyesi ve "mealcilik" akımı gibi konulara işaret ederek sürdürdü. İkinci konuşma Prof. Dr. Mehmet Akif Koç'a aitti ve "Meallerde Anakronizm Sorunu" başlıklı tebliğiyle Koç, mütercim ve onun kişisel yetenekleri ile anlam dünyası ile yaptığı çeviri arasında doğrudan bir ilişki olduğundan hareketle belli (selefî, tarihselci, oryantalist) akımların Kur'an algısındaki farklılaşmalara değinerek her birinin kendi perspektifinden ilk ve orijinal anlamın peşinde olmak gibi ortak bir paydada buluştuklarını belirtti.

Üçüncü ve son oturuma Prof. Dr. Mustafa Yıldırım başkanlık yaptı. Bu oturumdaki ilk sunumu "Meal Yazıcılığını Tetikleyen Psiko-Sosyal Refleksler" başlıklı tebliğiyle Prof. Dr. Abdülcelil Bilgin gerçekleştirdi. Bu tebliğde daha çok kişilerde meal yazımını tetikleyen refleksler oldukça çarpıcı meal(lendirme) örnekleri üzerinden katılımcıların dikkatine sunuldu. Akabinde, "Meallerde Bağlam ve Otantik Anlam Sorunu" başlıklı günün ve programın son tebliği Doç. Dr. Fatih Tiyek tarafından sunuldu. Tiyek, meallerin matbu veçhesinin arka planındaki dünyaya işaretle, mütercimin bizatihi kendisinden başlayarak meal hazırlık safhalarına da yansıyan temel durumların bu arka plandaki bağlamsal unsurları teşkil ettiğini; mealin amacına hizmet edebilmesi için en başından en sonuna kadar bu unsurların mümkün olan en makul ve ideal seviyede gözetilmesi gerektiğini vurguladı.

Program tebliğlere yönelik keyifli ve verimli bir soru-cevap ve müzakere kısmının

ardından Prof. Dr. Ali Bardakoğlu'nun kapanış konuşmasıyla hitama erdirildi.